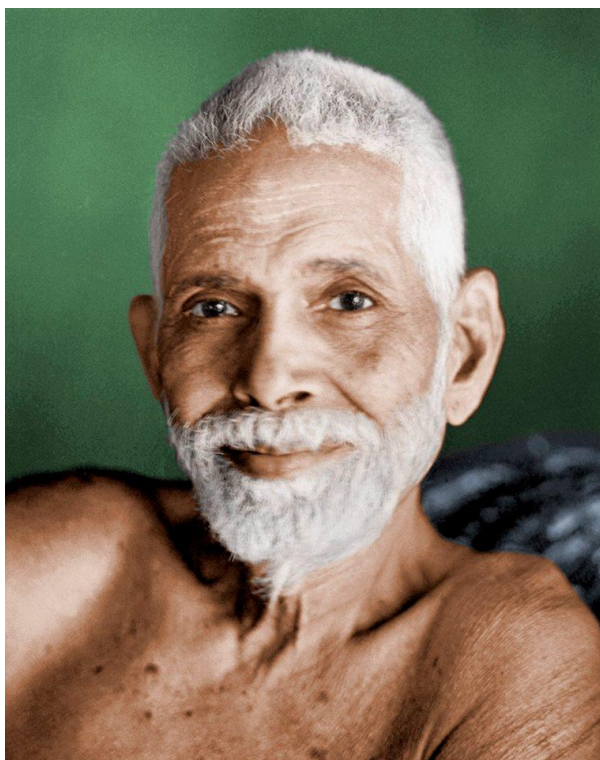

Dva druhy guruů

Arthur Osborne

zveřejněno na www.rudolfskarnitzl.cz

(překlad Rudolf Skarnitzl, článek byl zveřejněn v časopise/čtvrtletníku
Ramanášramu: *The Mountain Path*, číslo II/1969)

Bhagaván Śrī Ramana Mahāriši

Ten, kdo chce přejít od náboženské víry k opravdové zkušenosti, tak o něm se předpokládá, že je třeba, aby se řídil pokyny Gurua, či duchovního učitele. Tento předpoklad však není zcela správný. Guru a učitel není totožný. I když Guru vysvětluje nauku, jeho hlavní funkcí je předávání duchovního vlivu na žáka, kterým pomáhá žákovi v jeho vnitřním hledání, a tak ho vede v tichu i slovně. Jaká je vlastně přirozenost Gurua?

Ramana Mahāriši prohlásil: „Guru je beztvarý *átman* v každém z nás. Může se objevit v těle, aby nás vedl, ale to je jen převlek.“ Lze předpokládat, že když jsme si vědomi *átmana*, jsme si vědomi Gurua.

Z prohlášení Ramany Mahārišiho lze vyvodit následující – svrchovaný duch (*paramátman*) je pravým Já (*átmanem* či Self) každého člověka (*džívy*) a poskytuje tak přirozeně správné duchovní poznání a vedení. Ve většině případů je však vědomá mysl od

tohoto vedení odříznuta pocitem ega a následkem toho věříme, že jsme oddělenými, individuálními bytostmi. Vystupuje sice popud, abychom se vrátili ke svému zdroji, ale mysl je tak odvrácená do světa, že není schopná tento tah vnímat a jít přímou cestou. Jelikož se chybně pokládáme za oddělené lidské bytosti, jsme schopni reagovat na vedení jen pomocí projeveného Gurua, kterého považujeme za jinou lidskou bytost, i když on sám si je vědom univerzálnosti své povahy. Proto tamilský světec a básník Thajumanávar přirovnává Gurua k jelenu, který je lákadlem k chycení jiného jelena. Maháriši říkal, že funkcí vnějšího Gurua je pouze probudit vnitřního Gurua v Srdci.

Výše řečené se týká pouze ideálního či dokonalého Gurua, který je ve stavu stálého, nekolísavého vědomí své univerzální přirozenosti, a proto se píše takový Guru s velkým písmenem G. To je však velmi vzácné. Zpravidla je guru či duchovní učitel členem určité duchovní hierarchie, a je nadán jistou autoritou a funguje tak, že vede jiné, aniž by sám sebe osvobodil od iluze svého individuálního stavu. Pokud se týká takového gurua, uvedeme si pět bodů:

1. Na sílu, která se nám od gurua (gurua s malým „g“) dostává, bychom měli hledět jako na účinnou v rámci jejích hranic, podobné jako na sílu podávat svátost, kterou dostává kněz během svého zasvěcení.
2. Nicméně, neměli bychom do tohoto přenosu síly vkládat příliš mnoho očekávání, protože učitel nemůže ostatní vést výše, než k výši, které on sám dosáhl.
3. Guru, který nepřekročil svůj individuální stav, bývá napadán nedostatky jedinců. Když bývá uctíván jako guru, pak to vede k nárůstu nadutosti a pokrytectví. Takové chyby gurua jsou nakažlivé a zvláště se jich chytají žáci. Gurua můžeme srovnat s potrubím, které přivádí vodu života žiznivým lidem. Jestliže trubice nebyla uvnitř důkladně čištěna, pak vody, které hasí žízeň lidí, mohou sebou přinášet zárodky tyfu nebo cholery.
4. Žijeme ve věku, kdy tradiční formy duchovního vedení ztrácejí na strnulosti. Poznali to všichni spirituální hinduističtí vůdci již od Rámakrišny. Poznal to i Maháriši. Je to čas, kdy „duch si vane, kam chce“ a jsou známy mnohé případy spontánního probuzení Pravdy, aniž by tomu předcházela meditace o nějakém guruovi. Ustálení tohoto probuzení samozřejmě vyžaduje další úsilí a kázeň. Stejně však působí i zasvěcení Gurua.
5. Než Maháriši opustil své tělo, naznačil, že bude nadále Guruem. Vyskytlo se mnoho důkazů, které to potvrzují (pokud je vůbec důkazů třeba).

U posledního bodu bychom snad měli zmínit, že nebývá běžné, že Guru pokračuje ve své práci i po fyzické smrti, i když i takové případy v minulosti již byly.

Ve smyslu dávného tradičního učení, které Mahárši stále zdůrazňoval, platí, že člověk se při osvobození (realizaci) nestane jedno s *átmanem*, ale pouze realizuje či uvědomí si svoji již předtím existující jednotu (či nerozdílnost) s *átmanem*, s pravým Já (Self). Také platí, že člověk se při smrti nevnoří do Absolutna (takže, jak někteří předpokládají, se stane neschopným dál působit) protože člověk vždy již byl s Absolutnem v jednotě. Maháriši výslovně prohlásil, že není žádného rozdílu mezi *dživánmuktou* (člověkem osvobozeným

zaživa) a *vidéhamuktou* (člověkem osvobozeným po smrti těla). Když byl Maháriši jednou dotázán, zda osvobozená bytost (Maháriši vždy užíval sanskrtský pojem *džňánin*, což znamená *člověk s poznáním*) může po smrti vykonávat nějakou funkci, stroze odpověděl: „Někteří mohou.“ Stejně ujištění je také možné nalézt v *Brahma sútře*, což je jedno ze tří základních hinduistických písem.

Když se někteří ze stoupců zeptali Ramany Mahárišiho krátce před jeho smrtí, co mají učinit, aby získali jeho vedení, když je nyní opouští, pak Ramana stručně odpověděl: „Přikládáte tělu příliš mnoho důležitosti.“ V odpovědi bylo jasně naznačeno, že je opouští pouze tělo, nikoli on sám.

Když jsem dříve uvedl, že existuje mnoho důkazů o tom, že tomu tak je, uvedl jsem v závorce „pokud je vůbec důkazů třeba“, aby se nezdálo, že dávám podnět k tomu, že Mahárišiho slova potřebují nějakou podporu. Nepotřebují. Druh důkazu, který mám na mysli je svědectví těch mnohých, kteří našli vedení a podporu Mahárišiho po jeho smrti buď ve snech, vizích nebo i bez projevení jeho tvaru. Některé případy jsou uvedeny v časopise *The Mountain Path*.

Když se vrátíme k tématu dvou guruů, mělo by se závěrem uvést, že rozdíl je velice důležitý, protože se občas stává, že duchovního pokyny Gurua prvního typu – Sadgurua, Gurua božského typu, používá ten, který je ve skutečnosti druhého typu, tj. guru ustanovený do své funkce například nějakou duchovní organizací. To může zapříčinit mnoho teoretických zmatků a může to být i nebezpečné.